

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. Quæstionis Scopus Doctorum sententiæ, ac nostra circa naturam, & substantiam prædestinati de facto decisio.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

id non ad animi potentias, sed organa, quibus ad suas virtutes functiones, constituitur. Ac tandem extrinseca alia naturalia bona prædestinato continet quæstio.

CERTAMEN I.

Quæstionis Scopus Doctorum sententia, ac nostra circa naturam, & substantiam prædestinati de facto deciso.

1. Si quæstionis titulus attentè inspicatur, facile præsentis quæstionis discipietur Scopus in eumque collinabimus, ac plerique ad eius decisionem media ab aliis Doctoribus: cum ab autoritate, tum à ratione mora quiescent. Non enim quæritur, an naturalia præfata prædestinati effectus prædestinationis absolute sint, sed an sint effectus prædestinationis *sua*; nempe ipsius prædestinati, non alterius cuiuspiam: quod, ut prædestinationis effectus essent, satis foret: cum alicuius prædestinationis, ac proinde prædestinationis absolute effectus inde præcisè essent, quod obtentioni gloriæ alterius, ob quam prædestinatus alter eis naturalibus à Deo donaretur, inferrent, ut de se possint. & quæst. 2. ostendimus: etenim filij adeo ultra naturæ facultatem, & exigentiam hie, & nunc parentibus dati (ut Ioannes Baptista Patribus, & ætate, & Matris sterilitate infæcundis, & alij orationibus potius quam naturæ debiti effectus) prædestinationis Parentum suorum fuisse certum est; cum inde plurima merita, quibus gratia, & gloria parentibus aufererent, obvenirent: eademque ratione de aliis quæst. 1. agitur. Solum ergo de eis naturalibus bonis prædestinato à Deo collatis, & cum eius gloria de facto coniungendis, an prædestinationis ipsius propriæ effectus sint, in præsentiarum disputatur: quicquid de alia quæstione, an sint effectus prædestinationis alterius, seu alienæ, sit dicendum: neque enim ex eisdem principiis utraque quæstio dirimenda est, sed ex diversis valde vnaqueque, ut ex dicendis constat: unde etiam clarebit, male à pluribus affirmativæ sententiæ in quæstione præsentis Patronis ex eo, quod alienæ prædestinationis naturalia bona prædestinati effectus esse deprehendantur, & propriæ effecta esse deduci: nec melius ab aliis utramque quæstionem in vnam absque ulla distinctione confundi.

2. Soarius noster lib. 3. de prædest. c. 7. docet præfata omnia, & similia naturalia, & effectus prædestinationis prædestinati ipsius esse. Consentit Herizæ l. p. d. 30. c. 5. num. 24. pro qua citat etiam Arrubalem l. p. disput. 8. t. c. 3. sed ex huius limitatione, quam statim refert, potuisset ipsum non referre. Petit enim Arrubal ut naturalia præfata effectus prædestinationis sint, ut supra exigentiam, & nexum causarum naturalium à Deo producantur: quod nec Herizæ, nec Soarius requirunt, ut constet ex eodem Herizæ num. 26. ubi de requisito Arrubalem reprehendit. Quocirca, etsi Herizæ citato num. 24. in eis omnibus naturalibus ut effectus prædestinationis sint, quod sint aliquo modo supernaturalia requirit, de supernaturalitate extrinseca ab intentione Dei sola finis gloriæ naturæ indebitæ, ex qua (licet ad naturalium causarum virtutem, & exigentiam spectent hie, & nunc ea omnia producantur, & fiant: quod valde diversum est, atque ad supernaturalitatem univèrsam, etiam quoad modum, insufficiens: siquidem naturalitas, vel supernaturalitas univèrsæ ex eo, quod naturalium causarum vires, & exigentiam superent, vel non superent, nec excedant, à Conciliis Patribus, & Theologis cunctis delinuntur; non autem ex fine naturali, vel supernaturali arbitrario à Deo in eis edendis sibi præstituto. Patet primo: quia alias, cum rem quamvis ex fine, vel naturali, vel supernaturali posset Deus pro libito producere nihil minus de rei cuiusvis supernaturalitate, vel naturali-

tate posset à nobis cum probabilitate definiti: cum de fine, ex quo à Deo productæ res sint, constare nobis cum fundamento adhuc probabili, nequeat, siquæ vana diuinationis negotium. Secundò: quia nihil contra Pelagianos, ut Semipelagianos à Patribus, & Conciliis esset confectum: cum illi vocationi, & gratiæ internæ ex fine salutis, & gloriæ supernaturalis datam à Deo fuisse non negarint, immò verò supposuerint, vel virtute concesserint; sed solum iuxta naturæ vires, & exigentiam nexumque, & ordinem causarum naturalium hie, & nunc prædestinatis à Deo conferri. Falso etiam citatur pro sua, & Soarii conclusione univèrsali ab Herizæ præfatus Arrubal: siquidem ea d. 1. substantiam prædestinati prædestinationis suæ effectum esse expressè, & mordicus negat: capite autem illo 3. de bona indole, & aliis secundum substantiam naturalibus, at ultra exigentiam, nexumque, & ordinem causarum prædestinati substantiæ à Deo superadditis solummodo loquitur. Constat tamen univèrsali huic conclusioni, Nazari. l. 1. par. 1. quæstione 23. articulo 2. controuersia vn. conclus. 10. & noster etiam Ariaga d. 38. sectione 1. subsect. 1. numero 9.

3. Dicendum primò: substantia ipsa, & entitas prædestinati non est de facto prædestinationis effectus: ita Vasquez noster disput. 93. c. 4. Arrubal citato cap. 2. Albelda d. 72. Machin. d. 48. sect. 2. concl. 1. Falsol. q. 23. art. 2. dub. 5. conclusio hæc de facto probatur ab eius Patronis, atque à Falso vnicè ex duplici principio. Altero, quod adequatè etiam sumpta prædestinatio meritis Christi debeat. Altero, quod Christus, adhuc secundum substantiam, non nisi post peccatum præuulsum, & omnium prædestinandorum substantiam, & absolutam existentiam à Deo decretam, decretus etiam à Deo sit. Primum ferè dogmaticum (quod hominum præteritam prædestinationem) reputo ex dictis controuers. 3. quæstione 5. quoad Angelos vero omnes prædestinatos falsum, si de Protoparentum custodibus loquamur, iuxta inibi dicta: cum eis prima gratiæ dona cum eorum gloria coniungenda promereri Christus non poterit, etsi reliquis Angelis prædestinatis ea etiam de facto verosimilius meruerit. Secundum, quoad totum, verum non est. Siquidem, tamen Christus Dominus non, nisi post Adæ peccatum, & plurimam etiam hominum Originalia, ac subinde eorum omnium existentiam fuerit decretus; non tamen post, sed ante reliquorum hominum absolutam existentiam, ad quorum procreationem gratia ex meritis Christi de facto antecessit, ut vidimus controuers. 3. de Incarnat. d. 2. q. 1. cert. 3. num. 3. respectu quorum nihil hoc argumentum præstare potest. Secundò probari solet ex pluribus Augustini locis, quibus contra Pelagianos, & Semipelagianos solum contendit nullam causam, anfulamve dari ex parte prædestinati ad suæ prædestinationis initium, quia non datur ad primam vocationem: ergo quicquid primam vocationem præcedit, gratiam, & effectum prædestinationis non esse supponit, tanquam rem, etiam hereticis ipsis, notam, & innegabilem: cum ante hominis creationem (ex qua inchoanda, iuxta propositam sententiam gratia, & effectus prædestinationis esset) nullum, quantumvis exiguum meritum præcedens posset ab eis ad illum à Deo obtinendam præstare: quibus consone, etsi nos absque meritis vllis creati, ac subinde gratis, admittat, atque rationabiliter creationem gratiam dici posse dicat, epistola 90. & 95. tamen gratiam & effectum prædestinationis esse negat: quia alia inquit est gratia qua prædestinati vocantur, ipsamque, & glorificamur, & epistola 105. quibus reliqua, quæ vocationem gratiæ antecedunt, à gratia, effectumque prædestinationis remouet longissimè.

4. Verum Augustini testimonia ea ex parte ponderata parum contra affirmantem sententiam vident, nec amplius neganti nostræ conclusioni fauent. Primò enim Aduersarij dicant (ac nemo potest non fateri) Augustinus omnibus eis locis aliisque mox subiiciendis cum Pelagio eiusque affectis & reliquis Massiliensibus puggabatur qui extrinseca plura gratiæ Dei deputabant, solamque internam gratiam vocationis, vel omnem cum Pelagio, vel primam cum Massiliensibus, ac subinde iustificacionis, & prædestinationis initium nostris viribus, & me-

FFF 2 xista

titis subieciunt: quare, ut ad rem cum ipsis disputa-
ret, atque eorum errorem propelleret de prædestinatio-
ne quatenus à prima gratia internæ vocationis censetur,
loqui solummodo debuit: nam de extrinsecis aliis natu-
ralibus gratiam prædestinationis esse Heretici illi non
negabant, immò vero asserbant, atque inde rationem
gratiæ in internis Dei vocationibus subdole Pelagius
apud Patres fatebatur, gratiam illam naturalem: immò,
& externæ prædicationis intelligens, & admittens. Con-
firmatur: Nam effectum primum prædestinationis non
semper incipere à prima adhuc internæ vocationis gratiæ,
certius, notiusque est, quam ut ab Augustino ignorari
posset, aut negari: immò sæpe prædicationem fidei, &
orationes Sanctorum & similia effectus prædestinatio-
nis, & anteriores internæ vocationis gratiæ frequentissi-
mè docet, ut vidimus controu. 2. de scientia conditiona-
ta independentem à decreto subiectionis absoluto, & obie-
ctione conditionato, in eius responsionibus ad quæstio-
nes Paganorum: Ergo ideo prædestinationis effectus ad
gratiam internæ vocationis restrinxit, quia de ea solum
lis ipsi cum Pelagianis, & semipelagianis erat, non quia
externas alias gratias atque naturalia reliqua, ac subin-
de substantiam prædestinati absolute relegaret. Con-
firmatur: quia nos ipsi, & reliqui negantis sententiæ
Doctores præfata, & plerique alia similia, in quibus
etiam filios, eorumque conceptionem, & ortum, ac
miraculosam salutem, & vitæ aliquorum orationibus,
atque Sanctorum meritis impetratum inter prædestina-
tionis, saltem alterius, & quandoque propriæ, effectus
recensemus, & certum, & probabimus: ergo prædestina-
tionis gratiæ, & effectus non sola gratia internæ voca-
tionis, & intrinsecum supernaturalium bonorum ex
sententia Augustini, & nostra continentur: sed & alia
naturalia, quamvis ad controuersiam suam cum Pelagio,
eiusque alleclis, & reliquiis institutum, reliquas,
præter gratias internas vocationis, iustificationis,
& glorificationis, ab effectibus prædestinationis se
mouerie, tanquam ad eam controuersiam impertinen-
tes.

5. Eisdem tamen illis locis aliunde inspectis nega-
tina nostra conclusio ex sensu, & mente probatur Augu-
stini: ut vero id constet duo in eius sententia explora-
tissima (ex quibus ipse contra Pelagianos, & eius reli-
quias eis locis, & vbis discunt) statuenda sunt. Pri-
mum agere cum semper de gratiis, & effectibus prædes-
tinationis cuiusque propriæ, non autem alienæ. Id pa-
ter: quia in eis solum gratiis, & effectibus prædestina-
tionis propriæ, an ex purè naturalibus prædestinati
ipsius, ut minimum inchoarent, præfati heretici aber-
rarunt, non autem ex alienis naturalibus. Cum autem
ad gratiam Dei per Christum admittendam in negotio
nostræ prædestinationis Scripturæ (Pauli præsertim) tes-
timoniis à Patribus coegetur, ad gratiam creationis
cuiusvis prædestinati recurrerant, ut diximus: ex eo au-
tem quod de gratiis, & effectibus prædestinationis cui-
que propriæ, non autem alterius, & alienæ Augustinus
ageret, sit planè illud, dum negat creationis, & reliqua iure
creationis debita dona prædestinato absq; vllis eius meri-
tis, ac proinde gratis à Deo collata esse gratiam, & effectum
prædestinationis, non negare esse gratiam, & effectum præ-
destinationis absolute, prout omnem prædestinationem
complectitur, siue propriam prædestinati, siue alienam,
& prædestinati alterius, sed solum prædestinationis pro-
priæ ipsius prædestinati: de eo quippe solum, ac determi-
nate contra Pelagianos ad rem, atque ex instituto ab
Augustino agebatur: vnde, etsi ea ipsa dona secundum
substantiam naturalia effectus prædestinationis alienæ
ab Augustino, & à nobis cum debitis circumstantiis cir-
cumamine 2. assignandis admittantur, nihil doctrinæ Au-
gustini in eis locis, nec præfati nostræ ex ipso statu-
endæ inconsequens admittetur, & aduersum: quare quæ
diximus n. 3. Augustinum nos, ac reliquos negatiuæ huius
conclusionis Authores ultra internam vocationis iustifi-
cationis, &c. gratiam, gratias, & effectus alios, & quan-
doque eis anteriores admittere certum est, atque ad pon-
derationem illam locorum Augustini euacuandam effi-
cax, non autem nobis aduersum, ac subiiciendæ pon-
derationi euacuandæ satis: ex eo vero, quod Heretici
illi, ut gratiam per Christum in negotio nostræ præde-

stinationis, & propriæ vniuscuiusque à se admitti dante-
bus obtenderent, ad gratiam creationis, & donorum iure
creationis cuique à Deo inditorum recurrerint, effe-
ctum est, ut Augustinus ex re, & scopo controuersie
cum ipsis habitæ ad ea omnia examinanda ad prædes-
tinationis, & effectus prædestinationis, cuique prædestinati
propriæ spectent, atque ferendam de eo sententiam suam
opportune procederet. Secundum in Augustini doctrinâ
& sententiâ exploratissimum, atque in bona Theologia
absolute dogmaticum (si de Protoprophetis non lo-
quamur, omnem hominum prædestinationem metulsi gra-
tiam, & effectum meritis Christi deberi, ac subinde eam
gratiam Christi, & per Christum,

6. His positis testimonia Augustini memorata pro no-
stra conclusione, negant substantiam prædestinati præ-
destinationis eius effectum esse, simiter inducuntur, &
primo illud ex epistola 90. & 95, quod integrum ad rem
præsentem sic habet. *Esti quidam non improbande ra-
tione dicunt gratia Dei, quæ creatis sumus: quia non
præcedentium aliquorum operum meritis cuiusque, sed
gratuita Dei bonitate donata est, alia est tamen gratia,
quæ prædestinati vocantur, iustificatur, & glorificatur:*
ac si dicat, frustra à Pelagianis, & semipelagianis ad
gratiam creationis, eiusque iure dona reliqua prædes-
tinationis recurritur, ut gratia Dei prædestinati,
tam ipsa creatio, quam reliqua eius iure subsequuntur, &
obuenientia prædestinato, atque prædestinationis effe-
ctus sint, & censentur: gratia quippe, & effectus præ-
destinationis cuiusque alterius ordinis, & linæ, quam
creationis, & iuris nature sunt: eandem subdola eor-
um hæreticorum gratia Dei in prædestinationis vni-
cuiusque negotio necessario intercessit causationem,
gratiam creationis intelligentiam, impiam, & hæreticam
versutiam his aduersatur August. epist. 90. *Aurum
Deus hanc fallaciam à cordibus nostris, ut naturam
ipsam, quæ homines condidit sumus, dicimus, & gra-
tiam Christi, quæ prædestinati sumus. Postremo autem
verbis, dum gratiam prædestinationis gratiam Christi
absolute dicit, omnem gratiam, & effectum proinde præ-
destinationis ex meritis Christi esse debere allecit, atque
indubitatum Catholicis dogma supponit: ex quo prae-
cipio dogmatico eundem recursum hæreticorum pro gra-
tiam Dei necessitate pro negotio prædestinationis vni-
cuiusque prædestinati ad gratiam creationis eisdem po-
stremis verbis refellit, & tribus eisdem epistolis lapidis
constanter, & expressius iam recitatorum rationem labo-
dens eandem, epist. 90. & 95, his verbis. *Christum non
est mortuus pro nobis, ut homines iustum, sed ut
nulli, ut homines conderentur, sed pro impiis meritis
ut iustificarentur. Quod ipsum repetit de natura gra-
tia capite 11. & sem. de verbis Domini capite 14. in
quibus ratio hæc Augustini continetur, omnis gratia, &
effectus prædestinationis vniuscuiusque nostri est gratia
Redemptionis, & ex meritis Christi morte consumma-
tis: ac mortuus non est, ut homines conderentur, at-
que effemus: ergo nullus nostri creatio, & absolute
esse, siue substantia prædestinationis suæ gratia, & effe-
ctus est.**

7. Alia ratione ex postremis verbis Augustini ipsam
pro nostra stare conclusionem inferius ostendat: aucto-
ritatem euationem proximæ sententiæ, & argumenti à no-
stro Soario, & alleclis tentatam præstat occupare. Res-
pondent igitur Augustinum loqui de creatione, siue de
productione hominis, eiusque natura, & substantia se-
cundum se solum spectatis: non autem, ut ob hanc su-
pernaturalis gloriæ producit, & in rebus apponitur.
En tamen solutio testimonii, & rationem Augustini ad
conclusionem suam, & nostram de facto non excurat,
præsertim in ita respondentium doctrina: excusam Soa-
rius, ubi ita responderet, eiusque alleclis reliqui non ex
alio fine sed vni gloria supernaturalis prædestinati, at-
que vni Deo decreto de existentia, & creatione abso-
luta prædestinati ob finem gloriæ positum de facto in
rebus, & creatum absolute prædestinationis de huius
que defendunt: atqui Augustini testimonium de decreto
creationis, & appositione absolute in rebus, decreto
proinde, quo conditus, & appositus est, loquuntur: non
de aliis decretis, & finibus, ob quos decretum absolute
condignis

condique, & apponi à Deo posset prædestinatus: ergo eius creatio, & positio absoluta à Deo ex fine gloriæ supernaturalis prædestinati ex meritis Christi, gratiæ subinde, & effectus prædestinationis de facto fuisse negatur, iuxta ipsorum doctrinam, ab Augustino: immò iuxta eorundem doctrinam intentio finis, ex quo homo decretus fuerit præsupponi ad decretum de eius conditione debet atque eodem decreto, quod electio ad eum finem est, amari: quare ut ex fine gloriæ homo absolutè condatur, nequit aliter, quam ex eo fine decreti: tametsi semel ex alio fine conditus, decretusque absolutè homo, possit à Deo ad finem gloriæ ordinari: tunc autem homo ipse, eiusque substantia, & productio ex supernaturalis gloriæ suæ fine non esset: quare, nec iuxta hanc solutionem, prædestinationis gratia, & effectus, Christi meritis debetur. Tertiò: quidquid contra præfatos Hæreticos eis locis Augustinus contendit, cassatum ea solutione est: cum ipsi hominem, eiusque creationem absolutam ex fine supernaturalis gloriæ suæ, & ex meritis Christi fuisse aqua facilitate responderent. Quartò, supernaturalitas necessaria ad effectum, & gratiam prædestinationis ex meritis Christi, sine supernaturalitate non defuitur, sed ex defectu virtutis activæ, & ex activæ naturalium causarum ad illa, iuxta Patres, & Concilia, & entis supernaturalis essentiam, & definitionem ab ipsis explicatam, & à tota Theologia receptam, ut contra Hæreticos notabamus n. 2. quin, si præfata ad finem supra exigentiam, & activitatem naturæ totius, omniumque causarum naturalium non sint, nec finis supra naturam, ac proinde supernaturalis esse potest. Quintò: cum non minus reprobi, quam prædestinati ex fine gloriæ supernaturalis ipsorum fuerint per hos Autores à Deo absolutè decreti, producti, atque in rebus positi, & illos etiam omnes ex meritis Christi fuisse productos dicendum iuxta hanc solutionem erit: quoniam, etsi nihil contra dogmata Theologica videatur rigore consequentiæ contineri, minus tamen bene auribus sonat ei propositioni apud Theologiam infusa.

8. Postremo Augustini testimonio ex epist. 105. verbis illis, *sed pro impiis solummodo Christus mortuus est, ut iustificarentur* (quæ repeti diximus de natura & gratia c. 11. & serm. de verb. Domini cap. 14. eorum sententia supposita vel æquivalenter asserta c. 14. de bono perseverantiæ his verbis, *Si Dei aliter iudicio à perditionis massa non sunt gratia prædestinationis disjuncti*) aliud est ab eius autoritate pro negativa hac conclusione argumentum. Etenim impij, & perditionis absolutè massa non sunt homines pro statu possibilitatis adhuc præcisi, sed iam vel peccato originali saltem infecti, vel ei proximè obnoxij, atque ad massam perditionis ex Adamo eiusque prævaricatione pertinentes (loquor cum Augustino de puris hominibus reliquis à Deipara qua nullo ex eis modis impia nec ad perditionis massam pertinens, peccatōve originali obnoxia fuit, sed præservatiue, nedum à peccato, verum ab obnoxietate, & debito eius à filio, & per filium multis retrogradibus redempta) quod absoluta solum propagatione ex Adamo, qua eius propagines, atque ad eius familiam pertinentes, atque peccato, absolutè obnoxij constituuntur, fieri potest: ergo ad prædestinationem adequatè sumptam, & qua prædestinatus ex perditionis massa descendit à reprobis (qui alia massa illius pars sunt) ac subinde gratiam omnem, & effectum prædestinationis, supponit absoluta eorum ex Adamo propagatio, productio, & existentia, ex sententia Augustini: ergo neque esse prædestinationis ipsius gratia, aut effectus. Dices, posita (ut reuera fuit) cæterorum à Deipara inclusione in pacto Prothoparentum pro posteris, eorum propagatio ex Adamo est originalis peccati ipsorum vltimum complementum, ergo non solum supponuntur homines peccato obnoxij, sed iam etiam peccatores, si eorum propagatio, productio, & absoluta existentia ad initium gratiæ prædestinationis ex meritis Christi est supponenda, ac proinde, & gradatim posterius, & posterius eunt homines per Christi merita prædestinandi. Respondetur primò propagationem ex Adamo, se ipsa, sola, & formaliter sumpta non esse complementum vltimum originalis peccati, sed ut coniuncta cum negatione infusionis gratiæ in pri-

mo illo instanti durationis, qua homo primum exitit, atque ex Adamo propagatus est: si enim tunc simul gratia infundatur, quæ formaliter peccato opponitur, omni mortali etiam originali, etsi ob inclusionem in pacto Prothoparentum, atque ex ipsis propagationem in Adamo peccaverit, & obnoxius originali contrahendo sit, ipsum tamen non contrahet: ut qui Deiparam in pacto inclusam, debitumque originalis contraxisse volunt, illud tamen non incurrisse defendunt, atque ea ratione Theologizantur omnes. Sed tamen eo permisso: quod posterius, & posterius homines per Christum, eiusque merita prædestinentur, nihil absurdi continet, sed veritatem aliam, quam docuimus probavimusque controu. 3. de incarn. disp. 3. de ordine decretorum incarnationis discutientes. Porro à ratione aequè firmiter, immò firmius adhuc probari conclusio hæc de facto potest ex conclusione 2. eiusque probationibus iam subiungendis: quibus vniuersum substantiæ cuius prædestinati negatur posse esse suæ prædestinationis effectum, etenim à potentia ad actum negatiue inuitabilis prorsus consequentia est.

CERTAMEN II.

Nec de possibili substantia prædestinati prædestinationis eius effectus est.

1. Dicendum est secundo. Substantia, & productio prædestinati nequit esse suæ prædestinationis effectus. Habet eisdem Patronos quos dedimus pro conclusione prima, dum enim illam à ratione probant, rationem impossibilitatis hic assertæ, ut non ad formam, & in terminis adducunt, & efformant, attingunt tamen. Sed mireris magis, Soarium ipsum contentiosum etiam Patronum habet Prologomemo 3. de gratia ubi veram rationem gratiæ naturæ productioni conuenire non posse contendit: quia, ut Deus bonum velit homini, ut bonum illius est: atque, ut ad rationem gratiæ requiritur, oportet, ut homo iam productus supponatur, quod verissimum est, at ipsius doctrinæ consequens, siquidem per Soarium nil potest esse effectus prædestinationis, quin gratia sit, & supponat substantiam & naturam hominis cui gratia est: atqui substantia, & natura hominis prædestinati eiusque absoluta productio, nec supponit, nec potest supponere substantiam, & naturam prædestinati: ergo neque est, neque esse potest gratia, & effectus prædestinationis ipsius per, & contra Soarium ipsum. Attingit tamen, ut dixi hoc loco, vnde in consequentiæ redarguitur rationem, qua illam posset vitare: Eam rationem satis congruam reddidit Magister meus Didacus Daza ex communi nostro Magistro Patre Vasquez: quia nimirum finis beatitudinis, & gratiæ cuiusvis ad ipsam conducentis, & perducentis prædestinatum comparatur ad hunc ut finis qui ad finem cui: atque, ut forma ad subiectum, non autem uti finis ad medium: ac forma omnis supponit naturam suam ac necessario subiectum iam existens: ergo & finis beatitudinis, eiusque intentio, & mediū ad ipsum de facto consequendum providentia, & prædestinatio supponit prædestinatum, cui gloria intendenda, & de mediis ad illam providendum per prædestinationem est. Argumentum hoc de se satis congruum, & verosimile apparet: tamen aliquid aliud restat addendum ad totam eius efficaciam explicandam; quod nescio an ab eius efformatoribus fuerit indagatum vel omisum: Alitimo autem indagatum non fuisse: quia utique complacentiam Dei erga possibilia pro statu præcisiue possibilitatis esse posse plane admittit; quo admissio, ratio finis cui, & cuius gratia, siue ex cuius complacentia finis gloriæ quis, & propter quem media à Deo amari, fierique debent, etiam ex ea sui pro statu possibilitatis complacentiæ, & salutis, ac beatitudinis eius amore, fieri, (tametsi antecius ad beatitudinem, mediisque reliqua